Negyedik évfolyam. 15. szám. Székely-Udvarhely, 1898. április 10.

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉCI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANITÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJAK: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Papok-, tanitók- és községi előljáróknak egész évre 3 frt, a tanitó-egylet tagjainak, községi és körjegyzőknek 2 frt 50 kr. — Egy példány ára 8 kr.
Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
BETEGH PÁL.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 2 kr, azonfelül 1 kr magánhirdetések □ cm.-ként 3 kr, többszöri közlésnél 2 izben közöttetnek. — Bélyegdij külön 30 kr. — Nyilttér sora 50 kr
Hirdetés és nyilttér dija előre fizetendő.
Hirdetéseket a lap részére elfogadó minden hirdetési iroda.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETEGH PÁL könyvnyomdája és könyvkötészete (Kossuth-utcza), hova minden e lapot érdekló közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

A feltámadás ünnepe.

A keresztenység legmagasztosabb ünnepét üli ama győzelem emlékére, hogy az élet diadalt nyert a halálon. Az emlékezet varázs-fáklyánál majdnem kétezer esztendő előtti történet ujul meg s zug át az emberiség lelkén az eg angyalának biztató, lelkesitő szava: »Nincs itt, hanem feltámadott!«

Igen is. Az Isten fia, az ember szeretet megtestesült alakja, a boldogitó evangelium legnagyobb prófétája, kit virágvasárnap pálmás utja aGolgotha keresztjéhez vezetett, ki feletta hozsánna üdvözlésrenehány nap mulvaa »leszitsd meg« gyalázatos itélet mondatott ki — feltámadott. Vele ki keltek a szikla- sirból, fölemelkedtek az undok porból amaz isteni igazságok, üdvözitő szent eszmék, melyeket a rossz akaratu, hitvány lelkü ellenség örökre meg akarta semmisiteni. Azonban az Ur, a mindenható, ki láthatatlan módon intézi az emberiség sorsát, nem engedhette, hogy agyon tiportassék a keresztény hit, remény és szeretet magasztos tana, vagy ebeknek dobassék a »drága gyöngy«. Igy lőn a megfeszitett mestert bánatos, búba merült tételekkel keresőknek, kik »a holtak között keresek az élőt« kinyilatkoztatása: »nincs itt . . . feltámadott!«

S azoknak, kik a fenséges, az emberiség boldogulásának alaptörvényét alkotó eszmék elvesztésén siránkoztak, kétségeiket, megvigasztalá, a csüggedés helyett hitet és bátorságot csepegtetett keblökbe és a gyászos, nagy pénteket husvét váltotta fel, a melyen a krisztusi hit örökéseinek ajkán e hymnus zendült meg: »hála legyen az Istennek, ki a Krisztus feltámadása által diadalt szerzett a halálon. . . Hol van koporsó hát a te hatalmad és halál, a te fullánkod?«

Az Ur neve áldassék!!

. . . Ez emleknek szentel tehát ünnepet ma a kereszténység s hogy ünnepe külsőleg is imposzáns legyen, maga az édes anya, a természet is hozzájárul szépségeivel. A magas ég derült s kék mezejéből aranyos sugarakat küld alá az örök fény forrása, a nap. A vén föld zöld bársony palástját tarka virágok ékesitik és a megmérhetetlen léptengert énekes madarak, zümmögő rovarok népesitik be. Igy ünnepel maga a mindenség is, néma beszédében ékesen szólva a természet feltámadását és örök életét, mert »tenyészet van a rothadásban s örök élet a változások forgó gyürüjében«.

De hogy ez ünnep még nagyobb, még teljesebb legyen, a kereszténység és természet ünnepéhez egy nagy családnak: a magyar nemzetnek ünnepsége is hozzájárul s igazán csudálva imádandó a Gondviselés, mely ily harmoniát teremt a különböző események között . . .

Ki ne tudná, hogy sokat szenvedett, sok vihart dicsőséggel keresztül élt családnak, mi ez ünnepe?! Ama nagy idők, márcziusi vivmányok, regés hősök szivében született és egy nemzet imája által megszentelt törvények megkeresztelésének napja, midőn a király sanctionálta azokat, törvénykönyvbe iratta, hogy az »ég és föld elmulnak is bár, de azok örökké megmaradjanak« és azoknak szellemében boldog legyen végre a nép, »kit vészek hányanak !«

Fel tehát! Nyiljanak imára ajkaink, örömre sziveink, hogy Isten megengedte érnünk e hármas ünnepet.

Üdvöt és boldog ünnepet kivánunk mindenkinek!!

Demeter Dénes.

TÁRCZA.

A nagy csinv.

(Magán jelenet. A székelyudvarhelyi polgári önképző-egylet f. évi február 14-iki fölléresztélyen szerző által előadatott.)

Irta: *Hetyey Lolly.*

(A „Székely-Udvarhely" eredeti tárczája.)

(Folyt. és vége.)

Igen! igy volt. . . . Oh! de milyen bolond is vagyok én! Ugy dobog a szivem... akár csak az előbb... mikor a mama kutató tekintete előli bemenekültem kis szobámba! Mit cselekedtem! Ez a csiny, ami előbb eszembe jutott zárdai életemből, subiksz volt ahoz képest, a mit ma voltam bátor elprodukálni! . . . (Kaczag.) Képzeljék! loptam! loptam egy haduagyot . . . itt van a zsebemben! A Karola néninél történt . . . A mama elvitt hozzá vizitbe. Oh ég! be unalmasak is ezek a kisvárosi visitek! Nekem van itt a városon öt nagynéném, két keresztmamám ; ezekhez sorra kell mennem bemutatkozni . . . Van vagy tizenöt pisze kis unoka hugom! . . . és — vagy öt-hat felsőbb leányiskolás bakfisch rokonom! Az apróságokat meg kell csókolgatnom, a felsőbb leányiskolás bakfischekkel meg össze tegezödnöm . . . nekem, nagy leánynak! Aztán ezek a nénikék! ah . . .

Ehez a Karola néninek azért mentünk első sorban és ilyen nagy diszben, mert — a mama ugyan nem mondta, no de én általáltam — mert van ennek a Karola néninek egy — fia (fontoskodó arczozál), aki — külföldön ügyvéd . . . és kit-tün-nő hirnek örvend. (Kaczag.) Ezt ma nekem reggelizés közben kellett megtudnom a mama és a papa beszédjéből. . . (Jelentőségteljesen.) »És még hozzá huszonhét évi praxisa van, a mi szintén nem megvetendő!« (Kaczagva.) Ez persze a papa közbevetett véleménye volt!

Én meg, hála meguaradt mathematikai tudományomnak, nagy gyorsan kiszámitottam:

Érettségizett — 18 éves korában . . .
Jogászkodott — négy-öt évig . . .
Praxis — huszonkét év . . .
Ergo-morgó, az ügyvéd ur legalább negyvenkét, negyvenhárom éves!

És természetesen azzal a dicsértes szándékkal mentem a Karola néniékhez, hogy nekem az ő külföldi ügyvéd, negyvenhárom éves jó parthie fia nem és absolute nem kell!

Beléptünk. Karola néni egy karszékben ült — ötött, kötögetett. Csodálkozva jött elénk. — Isten hozott lelkeseskéim! Oh! te te te te! Tán csak nem a leányod? oh te te! Lehetetlen! Hiszen nem régibe te leányod? oh te te! Lehetetlen! Hiszen nem régibe még te is csak ekkorácska mákszem falatka voltál . . . s már ekkora nagy leányod van? . . . oh, hogy telik az idő . . . te te te . . .

Leültünk. »Ez a te gyermekeid kedves Karolám? mit tudsz rólok? még mindig külföldön vannak? mikor jönnek haza?«

Ezt persze a mama kérdezte! Istenkém! be nagy hunczut is lehetett az ón mamám leányka korában!

— Hát biza lelkem hál' Istennek már azok is házasulandó nagy legények . . . Itt jelentőségteljes pillantás reám . . . Kátrply már rég ügyvéd . . . de itt vannak az arczképeik (mutatja az albummal) ; ez itt az ügyvéd fiam képe. . . En persze oda, oda nem néztem volna a világért sem. . . Ez meg a kisebbik fiam képe, a ki Isten kegyelméből már szintén. . .

(Negyven éves gondoltam magamban, 20 éves praxissal s még tovább fordittottam a fejemet.)

. . . Aki már szintén végzett . . . főhadnagy . . . a napokban várom haza!

Főhadnagy? . . . lopva oda nézek . . . templom . . . fehér rózsa . . . ez ő . . . !

— No mi bajod van? — kérdé a mama. . . .

— Talán egy kis czukros vizet báránykám? — mondja Karola néni.

— Nem, kezit csókolom, egy kicsit elszédültem, de már elmult!.

Mama aztán tovább beszélgetett a néninel, én előttem meg rózsaszinben állt az egész világ! Hogyne, hiszen főtalálkám ő-t, ő-t, a kiről mióta a zárdából elhoztak, álmodoztam eljjel nappal . . . Ő a Karola néni fia . . . és ez itt az ő arczképe !.. Oz! nekem ezt az arczképet birnom kell, nekem ezt az arczképet meg kell szereznem, történjen bármi! De hogyan? . . .

Vizit alatt ezer tervem töltem a fejemet . . . megvan! Már a kapunál voltunk, mikor én merészen és nagy szerénnyen oda álltam a néni elé:

— Nénike, pardon! a kendőmet bennt feledtem ; nem lehetne utána menenem?

— Hogyne báránykám . . . hozd csak ki bátram. Beosontam a szobába . . . Istenem! hu látnának! . . hol az album? Ah! ez a nagy kép . . . ez, ez nak! . . hol az album? Ah! ez a nagy kép . . . ez, ez a bácsié . . . jaj, ha valaki jönne! . . . ez a negyvenhá-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

ebből kifolyólag részben a vármegye pénztára, más részben pedig a községek javára 15 százalék fizetésére kötelezték magukat és tényleg fizették is a kikötött összegeket. Időközben felebbezés miatt, a 3 ik évn-gyed végén, az ugynevezett kartell-szerződést a m. kir. belügyminiszter megsemmisitette s e miatt a százalék fizetését azonnal megszüntették, söt olyan bérlő is volt, ki a már befizetett részlet visszatérítéseért a vármegyét bepörölte. Noha a szerződésileg biztositott javadalmakat egész évben élvezték, egy másik bérlő épen semmit sem volt hajlandó fizetni s ennek bepörlését a törvényhatóság az őszi közgyülésen elhatározta, azonban ez belügyminiszteri jóváhagyást nem nyervén, ismételt feliratra a m. kir. belügyminiszter a pörölést csak azon kikötéssel engedélyezte, hogy ha a közgyülés tagjai névszerinti szavazással pörvesztés esetére a költségek megtérítését magukra vállalják. S a törvényhatósági közgyülés egyhangulag, a legkisebb ellenvetés, pártkülönbség nélkül a felelősséget elvállalta vármegyenk javára. — Ezen határozat is fényes bizonyitéka a törvényhatóság áldozatkészségének s jólesőleg nyugtatja meg közönségünket közügyeink lelkes felkarolására nézve. Különben is a hosszu (92 pontból állott) tárgysorozat letárgyalása a legnyugodtabb higgadtsággal 6 órai idő alatt történt. Tibád Antal orsz. képviselőnk és tb. biz. tag az ügyek alapos ismerete és több esetnél a legtárgyilagosabb birálata, helyes megjegyzései méltó feltünést keltettek s minden oldalról elismeréssel találkoztak. A gyülés többi tárgyait községi és magán ügyek képezték.

LEVELEZÉS.

Egyházi czimzések s vajjon pap, lelkész, vagy plebános-e a hitközség lelki vezetőjének a hivatalos neve.

(Néhány kérdés Tekintetes Daró Alajos urhoz Lövétén.)

Nagyrabecsült uram!

Bocsánat reményében mindenek előtt a czimzésre nézve legyen szabad megjegyeznem, hogy az Approbata és Compillata Constitutiok (régi törvények nevei) szerint a régi erdélyi fejedelemség területén a hármas törvényes natio (magyar, székely és szász nemzet) és nagy recepia religio (törvényesen bevett vallás, u. m. róm. kath., ev. ref., ágostai és unitárius) tagjai és hivei között egyházi hivatalba lépés által mindenki nemes ember lett, akár jobbágy, polgár, zsellér, akár jövevény családból származott is, s mint ilyen, nemesi előjogokban részesült s nemesi czimet, czimert használhatott és fogadhatott el, söt megelőzőleg a Verbőczi »Hármas könyve« és királyi Decretumok szerint is.

Ezek a törvények tudtom szerint maig sincsenek e tekintetben eltörölve, söt a fejedelmi korszak végén az egyesült görögökre is kitrejesztette a császári kegy. Hogy e tekintetben a nem egyesült görög és izraelita egyház hol áll, azt nem tudom.

Egyfelől ezért czimezem Uraságodat Tekintetesnek. Másfelől azért, mert a felsőbb egyházi hivatalokban levő urak inkább szeretik a világi czimzést, mint az egyházit, pedig egyházi hivatal által azok, a mik és nem világi hivatal által. A Nagyságos, Méltóságos, Kegyelmes, Nagyméltóságu, Főméltóságu czimek nagyon használatosak az egyházakban. Igy a Tekintetesnek is helye lehet és van.

Harmadik felől azért is, mert maig sincs sem valamely egyházi hatóság, sem pedig az e tekintetben legilletékesebb Magyar Tudós Társaság által általános érvénynyel eldöntve, hogy a régi latin Reverendus a Tiszteletes vagy Tisztelendő, s a Reverendior a Nagytiszteletü és a Reverendissimus a Főtisztelendő szóval van-e helyesen és jól forditva magyarra. S igy nem tudám hirtelen elhatározni, hogy Tiszteletes, Nagytiszteletü, vagy Tisztelendő czimet irjak-e neve eleibe.

Az is aggaszt némileg, hogy Uraságod és hivatali társai nem fogják-e kicsinyelni és igy sértőnek tekinteni a Tekintetes czimet, miután ma minden nadrágos ember, hivatalszolga, kocsis, szatócs, kocsmáros stb. társainak adja s másoktól koveteli ezt a czimet, söt divatosabb ruhában ezek fejérnépei még a Nagyságost is, mely régebben, csupán a fejedelmet illette nálunk — habár tul felől Deák Ferencz, mint nemes ember, nem fogadott el mást s néhai Andrási Gyula gróf miniszterelnököt az ennek kinevező királyi kézirat Tekintetesnek és Nagyságosnak czimezte egyszerre.

Sértési szándékom nincs tehát, csupán egész alázatossággal kérdezem uraságodat a fennebbiek nyomán, hogy az egyházi embereket hivatali állásuk fokozata szerint egyházi nyelven a fennebbiek közzül jó magyarossággal melyik czim illeti, nehogy a jövőben tévedjek e tekintetben s ez által a sok közzül valamelyik lelki atyám neheztelését vonjam magamra.

De még azt is biztosra meg akarom tudni, mint szakembertől, hogy valamely lelki atya pap-e, vagy lelkész, vagy plebános?

Annyit tudni vélek, hogy a Biblia legrégibb magyar forditásában, söt a Káldi Györgyében is a pap szó fordul elő mindenütt: Áron főpap, zsidó főpapok, Jézus mint főpap stb. nem pedig lelkész, vagy plebános.

Azt is gondolom, hogy ma, mikor plebs (jobbágy vagy szolga nép) nincs, plebános (szolgák lelki gondozója) sem lehet, lelkész pedig a halász, vadász, madarász, révész, erdész stb. mintájára szerintem határozottan rossz szó a kapcsolatos fogalom kifejezésére.

A régi magyar törvényekben pap szó fordul elő, ma is főpapságról és alsó papságról beszél a törvény, hirlap és országgyülés.

Legyen szabad ezekre határozott feleletet kérnem, melynek nyomán én s más hozzám hasonló egyszerü emberek tévedés nélkül eligazodhassunk.

Megjegyzem, hogy a feleletre az egész laikus és nem laikus közönség felette kiváncsi felekezeti különbség nélkül.

H.-Karácsonfalván, 1898. márczius 30-án

kész hive:

Derzsi József.

TANÜGY.

A székelynép technikai nevelése.

Jelen hó 3-án déle'ött, a vármegyeház nagytermében szép számu közönség előtt, a fenti czim alatt tartott szabad előadást Guttenberg Pál, a »Kézimunkára nevelő Országos Egyesület« tevékeny igazgatója, ki az iskolai kézimunkatanitás érdekében most másodszor kereste fel városunkat. Jól esik konstatálnunk, hogy városunk intelligens elemei élén a vármegye intéző köreivel, értelmes iparosaink meleg érdeklődéssel fogadják a »Kézimunkára nevelő Országos Egyesület« azon nemes törekvését, mely azt czélozza, hogy iskoláink falain belül hazánk tanuló ifjusága ne csak az abc tanulásával, hanem a technika abc-jével is foglalkozzék. Tagadhatatlan tény az, hogy a közjóllét előmozditása ép oly mértékben van feltételezve a technikai téren való haladástól, miként a tudományokban való jártasságtól; bizonyitják ezt Európa fejlett iparral biró országai.

Egy évvel ezelőtt a városházi nagytermében fejtette ki Guttenberg a kézimunka tanitásának fontosságát nevelésügyi szempontból s ismertette egyesületének törekvéseit; most kizárólag a székely nép technikai nevelésének problemáival, annak közgazdasági fontosságával foglalkozott s rámutatott arra a térre, melyen az ez irányu tevékenység gyümölcsözőleg lesz értékesithető. Idézte, miszerint az egyesületnek határozott czélja a nyári iskolai szünidőben itt, városunkban 15—20 tanitó számára tanfolyamot rendeztetni, melyen a hallgatók a fa- és agyagmunkák elemeivel fognának megismertetni.

Guttenberg e hó 2-án jött városunkba s az nap délután 6 orakor szintén a megyeház nagytermében »Miként nevelik a népet London embervadonában?« czim alatt ismertette a londoni társadalmi életet. Olyan szempontból mutatta be kontinensük e legnagyobb városát, a milyenből azt bizonyára a hallgatóság közül senki sem ismerte. Élénk s közvetlen tapasztalat utján szerzett érdekes ismertetését még szemlélhetőbbé tette az által, hogy rajzban is feltüntette London képét. A szép számu hallgatóság, kik között nők is foglaltak helyet s ott volt Jakab Gyula alispán és gróf Lázár Ádám főjegyző stb., nagy figyelemmel hallgatta végig az érdekes előadást s végeztével lelkes éljenzéssel jutalmazta az előadót.

A haladás barátait igaz örömm! töltheti el az a tudat, hogy nem csak vármegyénk lelkes intézői, hanem egy országos egyesület is fáradozik azon, hogy a székely népet s igy vármegyénk lakosságát is a kultura minél magasabb fokára emelje s megélhetését, boldogulhatását a messze jövőre is biztositsa.

Vajha az ez irányban önzetlenül munkálkodó nagyok és kicsinyek fáradozásait a kivánt siker koronázná!

Belle László.

Szinház.

Csóka Sándor, a kecskeméti állandó szinház szinigazgatója, a vidéken első helyen álló szintársulatával mai napon Déván 20 előadásra terjedő bérlettel előadásait megkezdette, hogy onnan ide jöve, május első napjaiban városunk falai között üdvözölhessük. Csóka Sándor szintársulatát a magyar szinészet legjelesebbjeiből állitotta össze s a hozzánk beküldött müsorozata oly gazdag és változatos, hogy azzal igazán a legszebb jövö és legnagyobb pártfogás elé nézhet városunkban. Csókát az egész országban ismerik, mi is ismerjük s tudjuk, hogy kiválóan becsületes eljárása és társulatának szolidsága által, közönségünk igényeit minden tekintetben kielegitheti. A kecskeméti állandó szinházban szervezett s dráma-, vigjáték-, népszinmü-, opera-, operette-szintársulat saját zenekarral bir, kik szintén mind jeles zenészek.

Szolgálatot vélünk teljesiteni közönségünknek, midőn társulata névsorát bemutatjuk a következőkben. Müszaki személyzet: Csóka Sándor, szinigazgató. Breznay Géza, Borbély Sándor, Bagi Gyula rendezők. Bihari Zoltán, karnagy. Vihary Elemér, titkár. Wenzel József, segédkarnagy és zenekar igazgató. Fodor József, ügyelő. Győre Alajos, könyvtárnok. Vihary Elemér, festő. Baginé Bodroghy Mari, sugó. Békéné Julia, pénztárosnő. Nagy Dezső, főruhatáros 2 segéddel. Béke Gyula, diszmester. Nagy József, szertáros és szinlaposztó. Bakos Elek, zsinórmester. Melega József, szereposztó. Előadó személyzet: Nők: Csókáné Almási Julia, drámai hősnő, társalgási, igazgatóné. Baginé Bodroghy Mari (sugó). Borbélyné Barássy Eszter, kardalosnő és segédszinésznő. Lévay Margit, naiva, opera, operette és népszinmü énekesnő. Makó Rózsika, kardalosnő és segédszinésznő. Markovits Margit, drámai szende, társalgási. Mérey Izabella, kardalosnő, segédszinésznő. Milassiné Nagy Mari, operette, népszinmü és vigj. komika, anya. N. Rápolthy Katinka, fiatal hősnő és társalgási szinésznő. Nagy Iluska, kardalosnő és segédszinésznő. Pogány Janka, opera, operette és népszinmü énekesnő. Rajzné Keresztessy Amália, anyaszinésznő. Ratonyi Stefike, kardalosnő, segédénekesnő és segédszinésznő. Szathmáryné Szilágyi Etelka, társalgási szinésznő és segédénekesnő. Tibor Lorika, opera, operette-coloratur és népszinmü-énekesnő. Férfiak: Csóka Sándor, szinigazgató. Bagi Gyula, hős- és jellemszerelmes, társalgási szinész (rendező). Bethlen László, opera, operette-bariton és népszinmü énekes. Bihari Zoltán, karnagy. Borbély Sándor, opera és operette buffó, komikus (rendező). Breznay Géza, jellemkomikus és apaszinész (rendező). Fodor József, kardalos és segédszinész (ügyelő). Fekete Ferencz, kardalos és segédszinész. Győre Alajos, hős, jellem és apaszinész. Hernády János, kardalos és segédszinész. Herics Ottó, kardalos és segédszinész. Németh János, opera és operette tenorista. Réthy B. István, operette tenor buffó, bonvivánt, naturbursch, s. szerelmes. Szathmáry Lajos, hősszerelmes, jellem- és társalgási szinész. Toth Elek, lyrai szerelmes, társalgási szinész. Vihary Elemér, kedélyes apa operette buffo-komikus (titkár). Zenekar tagjai: Karnagy: Harmonium. Wenzel József I-ső hegedüs és zenekar-igazgató, Nickl János I-ső klarinetos, Stastny József fuvolás, Nickl József II-od hegedüs, Randhart János brácsás és Keller Károly nagybőgős.

A bérlet eszközlésével, a bérletpénzek nyugtázásával s a jegyek kiszolgálásával Vihary Elemér, a társulat titkára — ki közelebbről városunkba érkezik — van megbizva, ki személyesen teszi majd tiszteletét a n. é. közönségnél.

Irodalom.

»A kegyelet oszlopa« czimen Bod Károly pap és tanár a helybeli ev. ref. kollegiumnál, lapunk jeles tollu munkatársa, egy kötet (10—12 nyomtatott ivre terjedő) müvet óhajt pap- és tanártársai, barátai, jóakaró rokonai és az érdeklődő közönség kezébe adni. Ebben a kötetben édes atyja, legid. albisi Bod Sándor vajdaszentiváni ref. ny. pap néhány emlék- és temetési beszéde s halotti imája lát napvilágot az övével együtt. Végül jönni fog az édesatyja által 1892-ben tartott papi jubileuma alkalmából, az önéletrajzi adatok nyomán összeállitott élettörténete s a kötetet „Pályám emlékezete“, a »Bod-család czimere« és leszármazása (irodalomtörténeti szempontból igen becses), melyet Koncz József marosvásárhelyi tanár, jeles történetiró készitett — zárja be. A tiszta jövedelem egy részét a helybeli ev. ref. kollegium tanuló ifjuságának

---

rom éves ügyvéd fiué . . . ah . . . hol van ő . . . ez a királyé . . . ez itt az övé . . . Istenem segits! . . . nem lát senki . . . a képet kihuztam . . . szivemhez szoritottam . . . aztán gyorsan be a zsebembe . . . és . . . vissza rohantam a mamáékhoz. . .

— No meg van a kendő báránykám?

— Igen nénike, ott volt az asztal lábánál. . .

Ezután jött egy rémitő hosszu ut hazafelé; a mama oldala mellett. En egész uton hátrafelé nézegettem, vajjon a Karola néni nem szalad-e utánunk a fia arczképiért?

Végre haza értünk . . . s most itt vagyok csöndes kis szobámban egyedül! de nem is egyedül . . . . hisz ő itt van a zsebemben!

(A képet elöveszi, ajkához szoritja). — Aranyos!! (hosszan nézi s szakadozottan beszél tovább.)

Oh mi szép . . . és mi boldogság szeretni! Gitta azt mondta, hogy mikor az ember szeret, a szive dobog. . , Oh, az enyém nagyon dobog! . . . Es, hogy mikor az ember szeret, a szemei fénylenek . . . (tükörbe néz) ha az enyimek nem nagyon. . . És mikor az ember tánczol az ideáljával, mintha a fellegek közt röpülne . . . Oh — én még nem tánczoltam vele . . . de fogok! fogok a legközelebbi bálon!! Ketten elém állnak, egy rendező . . . és Thury Zoltán. . .

— Nagysám . . . ?

— Uram . . !

Igen, ez igy lesz (jobbra-balra hajlongva, énekel):

És mi tánczolunk egymással
Üdvben, boldogságban . . .
Én hosszu ruhában,
Ő fess atillában. . .
Jelentőséggel néz majd a nénire a mamám,
És ő visitbe jön el hozzánk, a bál után. . .

Igen! a bál után el jön hozzánk vizitbe,
S én szembe ülök véle, piruiva, szemlesütve . . .
De majd tavaszszal egyszer . . . ha diszben áll a fáknak
[ága,
És édes, titkos boldogságról dalol felettünk a madárka
S mi sétálgatunk önfeledten árnyas, százados fák alatt
És ketten szőjük tovább az én bolondos gyermek álmo-
[mat. . .
»Jön majd egy titkos kézszoritás . . . egy sóhaj . . . .
[majd a szerelem,
Minden regényben igy van ez . . . ez mindig igy
[volt . . . igy leszen!«
De ah! az édes vég előtt még jön egy nehéz fejezet,
Ő elő fogja hozni majd az én zárdai csinyemet,
Mikor bolondos gyermek észszel egy virágot dobtam
[neki. . .
Nos! én akkor egész merészen oda nézek szeme közé,
És azt mondom: „Oh uram! hagyjuk! gyerek csiny
[volt, nagyon bohó,
És a kit ön most maga előtt lát, az már rég nagy
[lány . . . eladó!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

buzditására Hallerkeöi gróf Haller János főispán s családja által Bod Károly nevére tett s ő általa kipótolt kegyes alapitvány gyarapitására forditja. A mü két hó mulva fog megjelenni s előfizetési ára 1 frt. A pénzt e hó 20-áig a »Székely-Udvarhely« kiadóhivatalához kell beküldeni.

Dr Vajda Emil m. kir. főreáliskolai tanár Győrbe; a „Székely-Udvarhely“ egyik leglelkesebb bajnoka, volt fő- és felelős szerkesztője „Az 1848—49. szabadságharcz vértanui“ czimmel igen csinos kiállitásu, 10 ivre terjedő müvet adott ki olcsó kiadásban, melyben az ifjuságnak, népnek vonzó és megkapó nyelvezettel elbeszéli: »ki volt, mi volt a magyarnaak Batthyány Lajos és az aradi tizenhárom;- a magyar haza hősei, martirjai egyszemélyben.« T. olvasóink ismerik dr Vajda Emilt s az ő irodalmi diadalait, mellyel annyiszor gyönyörködtette s igy mi ajánlás helyett csupán a mü megjelentéről adtunk hirt. Az összeg előre fizetése esetén bérmentve, füzve 70 krért, diszkötésben 1 frt 10 krért kapható dr Vajda Emil tanártól Győrből.

„Iskolából—életből.“ Máthé József marosvásárhelyi községi iskolai tanitó, a »Székely Lapok« segédszerkesztője ily czim alatt — müvét Wlassics Gyula magy. kir. közoktatásügyi miniszternek ajánlva — egy 12 ives kötetet adott ki. A nevelés-oktatásügynek mindenkire kiható terjedelmével s a kellő fokra emelésével lehet a nép jólétét biztositani és a hazát nagygyá, hatalmassá tenni. Alig van ezen czélok elérésére eszköz, ut és mód, melyre példát, irányitást ez aránylag kis könyvben ne találnánk. Szülő, tanitó, iparos stb., szóval bárki haszonnal és élvezettel olvashatja. A csinos (füzött) könyv, melyhez Csulak Lajos — lapunk munkatársa — irt igen szellemes előszót, a »Székely-Lapok« kiadóhivatalától (Maros-Vásárhely) 1 frt előleges beküldése esetén, bérmentve kapható.

— Kérjük mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése már lejárt, sziveskedjenek azt minél előbb beküldeni, nehogy a lapnak küldése fennakadást szenvedjen.

KÜLÖNFÉLÉK.

T. olvasóink-, munkatársaink- és lapunk minden barátjának a legboldogabb husvéti ünnepeket óhajtjuk!

— **A vármegyei diszközgyülés** iránt széles körben nagy érdeklődés mutatkozik. A vármegye nagytermét a közönség részére már előkészitették. Az egyesületek, testületek a földszinten jobbra, a hölgyközönség pedig a karzaton lesz elhelyezve. Az alkalmi beszédet Lázár Ádám gróf, vármegyei főjegyző tartja. Az összes üzletek egész nap zárva lesznek és a város lobogódiszt ölt.

— **A székelyudvarhelyi »Kaszinó«** könyvtára javára f. év ápril hó 11-en (hétfőn, husvét második napján) a m. kir. állami főreáliskola tornacsarnokában prologgal, élőképpel és tánczczal egybekötött szini előadást rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghivja. Belépti dijak: I., II-ik sor és oldalszékek 1 frt 50 kr, III., IV-ik és V-ik sor 1 frt 20 kr, a többi sor 1 forint, állóhely 50 kr. Jegyeket váltani az előadás napján este a pénztárnál lehet. Czukrászról és vendéglősről gondoskodva van. Kezdete 7 és fél órakor. Müsor: Alkalmi prolog. Előadja: Bartha Gábor. Élőkép. Személyek: Haza: Jakab Erzsike, szabadság: Demény Ferenczné, világosság: Varró Berta, genius: báró Pongrácz Clemi, béke: Madarász Beatrix, magyar: Jakab Ilonka, szász: Steinburg Peppi, román: Nosz Gusztávné, justitia: Soó Mariska, müvészet: Steinburg Viktorin, ipar: Pacchiaffó Miczi, kereskedelem: Bartha Margit. Három kalap. Vigjáték három felvonásban. Irta: Hennequin O Forditotta: Sz. K. — Rendező: Nosz Gusztáv. Sugó: Molnár Sándor. Személyek: Dupraillon Edgar Fodor Boldizsár. Izabella, neje Madarász Irénke. Ida, leánya Szabó Ilonka. Anette, szobaleány Lányi Erzsike. Szilveszter Jenő Szakáts Zoltán. Témidart Adolf Becsek Aladár. D'Hervey Pál Bartha Gábor. Baptiste, inas ifj. Jakab Gyula. Idő: jelenkor. Hely: Dupraillon lakása Párisban.

— **A vármegye tiszti főügyésze** Miskolczy Károly ügyvéd, állásáról lemondván, vármegyénk főispánja ideiglenesen: dr Válentsik Ferencz, városunk egyik legképzettebb, fiatal ügyvédét nevezte ki helyébe. Dr Válentsik ez állásban is folytatja, illetve fenntartja irodáját s igy nagyszámu pörös felei ügyeit ezután is az ismert szorgalommal intézi.

— **Ugron Gábor** földbirtokos kisküküllőmegyei birtokán nagyszabásu nemes faju gyümölcsöst és szőlőtelepet szándékozik berendezni. Ugron Gábor kérés folytán, a földmivelésügyi m. kir. miniszter a berendezés czéljaira megfelelő szakembereket kiküldötte és készségesen rendelkezésére bocsátotta. Bárcsak vármegyénkben is rendezne be egy nagyobbszerü, például szolgálható gyümölcsöst, hogy kisgazdáink okulhatnának!

— **Halálozás.** Részvéttel vettük a következő családi gyászjelentőt: »Albisi Bod Károly sz.-udvarhelyi ref. kollegiumi tanár, mint a néhainak fia; felesége görgény-szent-imrei Borbély Etel, mint menye és gyermekeik: Irén, Emma, Sándor, Etel és Margit, mint unokák; albisi Bod Sándor szatmári ref. főgymnáziumi tanár, mint fia; felesége Sárkány Bertha, mint menye és gyermekeik: Ilonka, Károly és Sándor, mint unokák; maguk valamint a többi közeli és távoli rokonok nevében is a pótolhatatlan veszteségtől lesujtva, a sziv legmélyebb fájdalmával jelentik, hogy az imádásig szeretett és örökre feledhetetlen legjobb és leggondosabb édes atya, a drága após és nagyatya, a jószivü nagybátya és hü rokon Albisi legidősebb Bod Sándor, a vajda-szent-iváni református egyházközség 51 évig rendes — és 6 év óta nyugalomba vonult buzgó papja, hü pásztora, lelki atyja; Maros-Torda vármegye törvényhatósági bizottságának volt virilis tagja; az osztatlan szeretetben és közbecsülésben megőszült lelkész és őszinte, — de szelid s nemes lelkü igaz barát, közhasznu munkás és áldásos életének 82-ik évében végső elgyengülés miatt, 1898. ápril hó 5-ik napján délután 4 órakor bevégezte földi pályáját. A nemes sziv többé nem dobog! A munkás karok mozdulatlanul pihennek! A szelid és jóságos szempár fénye örökre elhomályosult! A buzgó lelki pásztor beszédes, ihletett ajaki elnémultak! A száj nem szól többé igazat; nem vigasztalja a csüggedőket és nem ad jó tanácsot! Oh! bizony: »leesett a mi fejünk ékes koronája!« Övéi, kik oly sokáig érezték önfeláldozó szeretetének éltető melegét — és hivei, kik ismerték buzgóságát, látták ernyedetlen szorgalmát és lankadatlan munkásságát: fájdalomtól tört szivvel, igazi részvéttel és vigasztalódás nélkül sirnak hamvai felett. Az elválás pillanatában csak az Isten gondviselő kegyelmében vetett hit — és az a tudat nyujt enyhülést, hogy lelke él és egykor a jobb hazában ismét látni fogjuk egymást! Az idvezült megszünt közöttünk munkálkodni; de szelleme velünk marad és szeretete örködni fog felettünk; mert a ki ugy él mint ő, az nem hal meg soha; tul él időn s enyészeten. Drága halottunk temetése 1898. április 7 én, csütörtökön délután 2 órakor lesz, református szertartás szerint. Hült porait a vajda-szent-iváni reformátusok temetőjében helyezzük végső nyugalomba, hogy együtt pihenjenek oda kisért hiveivel és rég elköltözött övéivel. Almodják szépen, zavartalanul itt hagyott szeretetteinek és hiveinek boldogságáról, kikért élt, küzdött és annyit fáradott! Legyen áldott az igaznak emlékezete!! Vajda-Szent-Iván, 1898. április hó 5-ik napján.«

— **Iskolai ünnepély.** A helybeli m. kir. állami kő- és agyagipari szakiskola e hó 16-án (szombaton) délelőtt 8 órakor ünnepélyt rendez, melyre az érdeklődő közönséget ez uton tisztelettel meghivja az igazgatóság.

— **Adomány a vármegyei muzeumnak.** Kadicsfalvi mélt. özv. Thury Gergelyné szül. Török Teréz a létesitendő vármegyei muzeum részére a Tibódban régebben talált római pénzekből 4 drb. Hadrian és Antoninus császár korából való római ezüst pénzt volt szives adományozni s egyszersmind a birtokában lévő két érdekes készitésü mult századbeli levél és pénzszekrény átengedését is a muzeum részére kilátásba helyezni kegyeskedett. Önmagát dicséri e női részről nyilatkozó szép kezdemény. Köszönettel üdvözöljük a nagymiveltségü urnőt ezért az adományért, az első tavaszi fecskét, mely a muzeum részére keresi a helyet, hová fészket rakjon. — A római érmeket Balássy Dénes ur kezéből megőrzés végett átvettem s a szervezendő muzeum részére adományokat egyelőre elfogadok: Sz.-Udvarhelyt, Soó Gáspár, főgymn. igazgató.

— **Vármegyénk közigazgatási bizottsága** e hó 13-án (szerdán) d. e. 9 órakor kezdődőleg a vármegyeház kistermében havi rendes ülést tart.

— **Az erdélyi r. kath. status** főtanhatósága alatt álló középiskolák tanárai az ez évi tanári kongresszust Kolozsvárt tartják igen fontos és életbe vágó programmal e hó 11-én kezdődőleg. Városunkból is a főgymn. tanárai közül többen részt vesznek benne.

— **Jegyzőválasztás.** A szentábrahámi körjegyzői állásra e hó 2-án volt meg a választás Gálffi Kálmán h. főszolgabiró elnöklésével. Egyhangulag, nagy lelkesedéssel Vitályos Albert volt székelykereszturi főjegyzőt választották meg körjegyzőnek.

— **40,000 drb nemes-füz** dugvány érkezett vármegyénk iparfejlesztő bizottságához a kereskedelemügyi m. kir. miniszter gondoskodása folytán, még pedig teljesen ingyen, dijmentes szállitással. Diemár Károly helybeli kir. ügyész kérésére a kir. főügyészség megengedte, hogy az elültetési és gondozási munkálatoknál a helybeli fogházban levő rabok munkálkodhassanak. A nemes füzet a m. kir. államvasutak üzletvezetőségei nagyban tenyésztik s ezzel is ipari ügyeinknek megbecsülhetlen hasznára vannak.

— **A székelymüvelődési és közgazdasági egyesület** rendes közgyülése márczius hó 29-én folyt le. Jelen voltak: Bedő Albert elnök, Daniel Gábor felsőházi tag, Borosnyay Oszkár min. osztálytan., Felszeghy Ferencz iparfelügyelő, Borszéky Soma nyug. min. tan., Gidófalvy István min. osztálytan, Nagy Gábor min. tan., Ráth Károly a keresk. kamara alelnöke, László Gyula a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara képviseletében. A gyülés első tárgyát képezték az 1895., 96. és 97. évi számadások, melyek elfogadtatván, pénztárnoknak a felmentvény megadatott. Ugyszintén Nagy Gábor titkárnak a megelőző választmányi gyülésen megtörtént lemondása és Benedek Elek jó hirnevü székely irónak jelölése bejelentetvén, tudomásul vétetett. Az igazgató választmányban ezen kivül az a változás is történt, hogy Barabás Miklós festőművésznek, az egyesület alelnökének elhalálozása és 10 választmányi tagnak az 5 év lejártával történt kilépése folytán a következők lettek megválasztva: alelnök Gyertyánffy István, tagok: Becze Antal, Benedek Elek, Borszéky Soma Ágoston József, Jakab Ödön, Szőts Pál, Brázay Kálmán, Sándor János, Szász Károly, Mikó Árpád, Nagy Gábor, felügyelő bizottság: Máté Sándor, Csávássi Kis Károly, Szőts András, Leidenfrost László.

— **Az ipartestület** eszméjét pártolók száma folyton szaporodik s a visszafejlődést, maradiságot hirdetők semmivel nem indokolható ellenszenve daczára, józan-gondolkozásu iparosaink tömörülnek és bizalommal sorakoznak a haladás zászlója alá. Ujabban aláirtak: Mészáros Lajos fodrász, Czimbalmos Ferencz mészáros, Jakabos Miklós szabó, Balássy Ignácz mészáros, Kelemen Márton czipész, Biró Imre czipész, Molnár Gergely szabó, Barabás István szabó, Molnár Gyula szabó, Baczó László szabó, Binoler Mihály ácsmester, Jakabfi Lajos bélelő szücs, Kovács Albert asztalos, Gábos Károly asztalos, Kassay F. Géza kordoványos, Szebeni Balázs timár, Biró István mészáros, Katona János szabó, Gáspár Ferencz timár és bőrkereskedő; eddig összesen 50 iparos. (Folytatjuk.)

— **Meglazult erkölcsök.** Napról-napra mind szomorubbá válik a családi élet a könnyelmü és semmivel nem törődő embereknél. Nem ritka eset, hogy a legmagasabbtól le a nép végső rétegéig, a családi életviszonyok legundokabb dolgai nyernek tápot; megmételyezvén az emberiséget; kutforrásává teszi a legirtózatosabb családi tragödiáknak. Elvünk ellenére van, hogy családi ügyekben biráskodjunk s nem tartjuk illőnek az abban történő apróbb-cseprőbb dolgokat nyilvánosságra hozni, de midőn egy egész község társadalmának megbotránkoztatóiról van szó, elhallgatnunk — a közerkölcsiség szentségének tiszteletben tartása mellett — nem lehet. Magyar-Hermán nagyközség társadalmát zavarták fel a közeli napokban B. D. és a könnyüvérü B. S.-né s csupán a véletlen szerencsének és a községi biró tapintatosságának köszönhető, hogy valóságos vérfürdő nem lett a dolog vége. Fényes nappal, az egész falu szeme előtt költöztette el B. D. földmives nős ember B. S. feleségét minden szégyen, arczpirulás nélkül; természetesnek találván a község népének hangos szidalmait és gunyos megjegyzéseit is. Elrettenő például közöltük az esetet, mert jaj lenne társadalmunknak, ha az ilyen dolgok — különösen faluhelyen — követőkre találnának! . . . A kérdés tovább tárgyalását papjaink és tanitóink figyelmébe ajánljuk.

— **Az uj törvény szerinti munkásigazolványok** nyilvántartásához szükséges nyomtatványoknak lapunk kiadóhivatalában (Betegh Pál könyvnyomdája) leendő készletben tartása irant intézkedtünk, melyre a jegyző urak figyelmét felhivjuk.

— **A jegyzői egylet** e hó 5-iki közgyüléséről jövő számunkban hozunk tudósitást. Addig is megemlitjük, hogy elnöknek Ráduly Sándor lövétei jegyzőt — ki ez állást még 9 évig viselte — választották.

— **Szentes Dénes fodrász öngyilkosságáról** megbotránkozással olvastuk az alábbi gunyiratot a »Székely Nemzet« czimü ujságból s az amugy is megszomorodott család nevében annak minden sorát hazug, haszontalan, üres frázisnak nyilvánitjuk és csodálkozunk, hogy a nevezett komoly lap ilyen bolondgombáknak felül s ezzel akaratlanul is megsérti egy becsületes család érzelmeit. A szerencsétlen történetét lapunk mult számából már ismerik t. olvasóink s az erről gyártott megbotránkoztató közleményt szóról-szóra itt adjuk:

„Öngyilkosság muzsikaszó mellett. Székely-Udvarhelyről irják, hogy ott m. hó 27-én — vasárnap — este, ugyanazon napon a mikor Diemár Emil jogászt és Hettyei Lili tanitónőt kisérték ki utolsó utjokra, Szentes Dénes fiatal fodrászmester lőtte magát sziven. Szentesnek boldogtalan szerelem adta kezébe a fegyvert. Utoljára nagyot mulatott a korcsmában s czigányokkal kisértette magát hazafelé. Utközben szivrehatóan huzták a czigányok a kedvencz nótáját:

A merre én járok, még a fák is sirnak
Gyönge ágairól a levelek hullnak,
Hulljatok levelek, rejtsetek el engem,
Mert az én galambom már nem szeret engem.

Egyszer aztán hatalmas dörrenés vegyült a hurok zokogásába, a czigányok ijedten csapták hónuk alá a hegedüt és Szenteshez rohantak, a ki a földön már utolsót vonaglott. A czigányok rátették a nagybőgőre a fiatal halottat, a ki még csak 28 éves volt és ugy vitték könyes szemmel lakására, mert nem volt senki, a ki végesvégig sirassa.“

— **Körrendelet az egészségügy érdekében.** A belügyi m. kir. miniszter az összes törvényhatóságokkal körrendeletben tudatja, hogy Baky J. ügynök Budapesten „Professor Leon-féle készülék“ (Aparats de M. le professeur Leon Paris) czim alatt oly eszközt hoz forgalomba, melyet a nevezett, mint bizonyos gyengeségi állapotok elháritására alkalmas gyógyeszközt ajánl a közönségnek. Miután a nevezett készülék czélja, valamint alkalmazása esetén, szerkezeténél fogva is az egészségre nagymértékben káros, annak készitését és forgalomba hozatalát a miniszterium Magyarország egész területén eltiltotta. Vármegyénk alispánja 6694—898. alisp. sz. alatt e rendeletet a szakköröknek megküldötte s az ahhoz való alkalmazkodását elrendelte. Mi pedig a nagyközönséget figyelmeztetjük az óvakodásra.

— **A fenyédpataki hid,** mely a Béjasfalva—csikgyimesi állami közut 45—46 km. szakaszán levő 114. sz. mütárgyat képezi, felszerkezetének helyreállitására 1500 frt 97 kr erejéig folyó évi május 3-án d. e. 10 órára a helybeli m. kir. államépitészeti hivatalnál zárt versenytárgyalás lesz, melyre az érdeklődők figyelmét felhivja a hivatal főnöke: Diószeghy Samu kir. főmérnök. Bánatpénz 5 százalék.

— **Trachoma** Istók Márta Budapesten szolgált és onnan trachoma szembetegséggel került haza Agyagfalvára.

— **A szentmiklósi olvasóegylet** saját könyvtára gyarapitása czéljából folyó évi február hó 6-án szép sikerrel rendezett dalestélylyel egybekötött tánczvigalom alkalmával bevétel volt 16 frt 50 kr. Felülfizettek: Vári András 20 krt, Józsa István 15 krt, Gyarmati János 10 krt, Tiboldi Mártha, Kis Károly, ifj. Tiboldi Elek 5—5 krt, a mit ezennel nyugtatványozunk: Darkó Lajos, olv. egyl. elnök. Farkas Mózes, olv. egyl. pénztáros.

— **Nyilvános köszönet.** Hann Károly tanár urnak hálás köszönetet mondok azon szives pártfogásért, melyben itthon nem létem alatt, sok hivatalos és nem hivatalos teendői daczára, elhagyatott családomat részesiteni sziveskedett. Vánky Kálmán.

— **Tüz.** Zetelaki Szabó Mátyásnak a »Széjlik« nevü határban csüre és istállója leégett. A kár 326 frt és biztositva volt. Balog János kecskepásztor vigyázatlanságának tulajdonitják az esetet.

— **Lopás.** Patakfalván Barta Mózes lakásából ismeretlen tettesek több női ruhát és fehérnemüt elloptak. Vizsgálatot az oklándi csendőrség folytatja.

— **Egy metszett pohárt** valaki lapunk kiadóhivatalában felejtett. Igazolt tulajdonosának rendelkezésére bocsátjuk.

Egy szép, kellemes utczai lakás az emeleten a Kossuth-utczában a Balássy Ignácz házában azonnal kiadó.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școala - BCU Cluj-Napoca.

— Cs. és kir. udvari fényképész czimet nyert még a mult évben Honisch L. István aradi fiatal fényképész József főherczeg Ő Fenségétől. A szép kitüntetésben részesült fényképész jelenleg is — most már harmadikszor — városunkban van s felhivjuk olvasóink figyelmét mai számunk hirdetési rovatában levő értesitésére.

— A t. hölgyközönségnek. Kik olcsó és izléses selyem, gyapju, tavaszi és nyári mosókelmét akarnak vásárolni, kérjék Weiner Mátyás Budapest, Andrássy ut 3. sz. legnagyobb divatáruházának legujabb mintagyüjteményét, melyet ingyen és bérmentve küldenek meg. Fontos! Megirandó, hogy mily minőségü és körülbelül mily áru szövet- vagy selyem minta küldessék.

KÖZGAZDASÁG.

Uj eke a szentkeresztbányai vasöntődéből.

Vármegyénknek egyik tiszteletre méltó földbirtokosától örömmel vettük a hirt, hogy Lántzky Sándor szentkeresztbányai bányatulajdonossal egy eddig nélkülözött erősebb szerkezetü ekét construáltak s azt most a gazdaközönség érdekében szives készséggel ismertetjük.

Tarcsafalvi Pálffi Dénes földbirtokos ezen általa kipróbált és a czélnak teljesen megfelelőnek talált uj ekéről következően ir lapunknak:

A „miskolczi“ néven ismeretes váltó-ekével, sem mással nehezebb, kemény munkát czélszerüséggel végezni eddig nem lehetett s igy száraz, gyökeres, agyagos földeink szántásánál sokszor megtörtént, hogy nagy boszuságunkra: az eke beletörött, munkánkat nem folytathattuk és igy az időveszteség által tetemes kárt szenvedtünk.

E bajon segitve van. Aggodalmunkat Lántzky Sándor bányatulajdonos eloszlatta, mert tőle oly kitünő szerkezetü eke áll rendelkezésünkre, a milyent kivántunk. Kemény, száraz földet szántattam s mégis egy sug (láb) mély és ugyanolyan széles, a fenéken szép tiszta barázdát vágott. A kökénytövis által ellepett talajon semmi nehézség sem mutatkozott a szántásnál; a gyökereket feltünő könnyüséggel vágta el. Kaszálókon vizvezető árkokat huzattam ezen ekével s ennél szintén a legczélszerübbnek bizonyult.

Az ekét tetszés szerint lehet mélyebbre, vagy sekélyebb szántásra használni s igy az igás erő is e szerint alkalmazandó. Rendes körülmények mellett 2 ökör egész játékszerüen huzza s csak a nehezebb, gyökérrel teli talaj szántásánál, vagy parlagos helyen, kaszálókon kell megfelelően nagyobb igás erőt alkalmazni.

Midőn ezeket gazdatársaim tudomására óhajtottam hozni, egyuttal figyelmüket is felhivom ezen eddig nélkülözött czélszerü ekére, mert annak sok hasznát veszik.

Egy eke talyigával 14 frt, talyiga nélkül 8 frt.

Tarcsafalván, 1898. április hó 6-án.

Pálffi Dénes.

A falusi gazdák érdekeinek előmozditására a földmivelésügyi m. kir. miniszter ujabban is egy felettébb hasznos intézkedést tett. Megengedte, hogy a vármegyei gazdasági egyesületek által szervezett kisebb csoportokban a vidékükhöz legközelebb eső állami ménesbirtokot haszonos tapasztalatok szerzése czéljából meglátogathassák; mert a szemlélet a leghatékonyabb módja a mezőgazdasági tudás, az ujitások és gyakorlati fogások elsajátitásának. A kirándulócsoportok a Mezőhegyes, Kisbér, Bábolna és Fogaras területén levő ménesbirtokokat látogathatják meg. Az utiköltséget a gazdasági egyesület előlegezi és a földmivelésügyi m. kir. miniszter megtériti; ellátást pedig a kirándulók dijtalanul kapnak a ménesbirtokon. A fogarasi ménesbirtok — mely hozzánk legközelebb esik — éjjeli szállást nem tud adni s igy ezt csak a környékbeliek látogathatják meg, kik egy nap alatt visszatérhetnek. A kirándulások a mezei munka ideje alatt és télben az állattenyésztés — a mi nálunk első és legfőbb kérdés — szempontjából legczélszerübb. A földmivelésügyi kormány ez ügyben részletes rendeletét a vármegyei gazdasági egyesületeknek megküldte s reméljük, hogy a mozgalom megindittása nálunk sem fog soká késni a szervezést illetőleg. E tárgyra különben még alkalom adtán visszatérünk s gazdaközönségünket mindenről értesitjük.

HIRDETÉSEK.

870—898. tkkvi szám.

Hirdetmény!

A sz.-udvarhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy kolozsvári Szigeti Mózes végrehajtónak zalaegerszegi Ferenczy József csendőr főhadnagy végrehajtást szenvedő ellen 95 frt 59 kr s jár. kielégitése végett ezen kir. törvényszék területéhez tartozó, patakfalvi I. 57. sz. tjkvben alperes Ferenczy Józsefet 1/6-od, 1/6-od részben társtulajdonos Ferenczy Katalin, 1/6-od részben Ferenczy Ilona kiskoru, 1/6-od részben Ferenczy Miklós kiskoru, 1/6-od részben Ferenczy Mária kiskoru, 1/6-od részben Ferenczy Pál kiskoru nevére irt A -,- 140. 138. 139 hr. sz. kert és ház 508 frt, 331. 332 hr. sz. 53 frt, 378 hr. sz. fekvő 1 frt, 517 hr. sz. 11 frt, 670 hr. sz. 6 frt, 706 hr. sz. 15 frt, 919 hr. sz. 9 frt, 927 hr. sz. fekvő 10 frt, 989. 991 hr. sz. fekvő 3 forint, 1082 hr. sz. fekvő 11 frt, 1086 hr. sz. fekvő 5 frt, 1163 hr. sz. fekvő 3 frt, 1352 hr. sz. fekvő 29 frt, 1435 hr. sz. fekvő 22 frt, 1515 hr. sz. fekvő 4 frt, 1569. 1570. 1571. 1772 hr. sz. 14 frt, 1682 hr. sz. 46 frt, 1888. 1940 hr. sz. 11 frt, 2061, 2062 hr. sz. 31 frt, 2139 hr. sz. 20 frt, 2194 hr. sz. 7 frt, 2252. 2253 hr. sz. 124 frt, 2304. 2305 hr. sz. 39 frt, 2421. 2422. 2423 hr. sz. 61 frt 2820 hr. sz. 33 frt, 2839 hr. sz. 16 frt, 3029 hr. sz. 10 frt, 3109. 3110 hr. sz. 16 frt, 2344. 2345. 2346. 2347 hr. sz. 27 frt, 1577 hr. sz 28 frt, 545 hr. sz. 11 frt, 547 hr. sz. 5 frt, 918 hr. sz. 15 frt, 1340 hr. sz. 4 frt, 1573. 1574 hr. sz. 31 frt, 2259 hr. sz. 33 frt, 2643. 2644 hr. sz. 43 frt, 3033 hr. sz. 10 frt, 135 hr. sz. 182 frt kikiáltási árban az 1881. év LX. t.-cz. 156. §. értelmében és pedig ezen fekvőkre C. 17. a. özv. Ferenczy Istvánné javára, bekebelezett 1/2-ed részbeni haszonélvezet jogának sérelme nélkül 1898. évi május hó 5. napjának d. e. 9 órakor Patakfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőknek elfognak adatni.

A venni szándékozók a becsárnak 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes papirban kötelesek a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. tkkvi hatóságnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság Sz.-Udvarhelytt, 1898. február hó 13-án.

Madaras Gábor,
kir. törvényszéki egyes biró helyett.

Eladó telek.

Az alsó-piacz téren Dragomán és Máthé János féle üzletek közötti épületes belsöség szabad kézből örök áron eladó. Értekezhetni a tulajdonosnál.

5611—98. szb. sz.

Faeladási hirdetmény.

Alólirt szolgabiró közhirré teszi, hogy Fenyéd község II ik határrészben fekvő erdő területén szórványosan előforduló tulkoros 150 drb fenyőfa 150 frt becsárban mint kikiáltási árban Fenyéd község házánál 1898 április hó 18-ik napján délután 5 órakor megtartandó árverésen a legtöbbet igérőnek elfognak adatni.

Sz. Udvarhely, 1898. április 8.

Dr. Demeter Lőrincz,
főszolgabiró.

Husvéti és tavaszi idényre!

Már megérkeztek Gál János dohány és különlegességi nagy árudájába: Valódi franczia és belföldi illatszerek (parfümök), különféle készülékek finom szappanok, és mindenféle női pipere tárgyak, dohány és szivartárczák, pénzerszények, oldaltárczák, zsebtükrök, ruha és hajkefék, frissen valódi borostyán és tajték pipák, szipkák, szürke és szines gummi labdák, divatos sétabotok és mindennemü diszmü árúk nagy választékban, melyek feltünő olcsó árakban kaphatók.

Magas jutalékban

részesülnek megbizható szolid ügynökök, kik törvényszerüen megengedett sorsjegyeknek, részletfizetésre való eladásával, egy nagy pénzintézet (részvénytársaság) számlájára foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok „Confidentia“ czimen: Eckstein Bernát hirdetési irodájába Budapest V. ker. Fürdő-utcza 4. szám intézendők.

Az
erdélyi hegyi borok
TEUTSCH B. JÓZSEF
pinczéjéből
(Segesvárt, Erdélyben)
kaphatók Székely-Udvarhelyt:
GÁL JÁNOSNÁL
raktári árakon.

Csak fiatal embereket
érdekelhet tudni, hogy a
párisi Dr. BOITON
Injectio Orientál
már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibbbántalmakat is, fölösleges tehát **santal olaj** vagy **copaiva balzsammal** kisérletezni, mert csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyitják meg.
1 üveg Boiton injectio ára 1 forint.
Magyarországi főraktár:
Zoltán Béla gyógyszertára Budapest,
V., Nagykorona-utcza 23. (Széchenyi-tér sarkán).
Főraktára Székely-Udvarhelyen:
ifj. Solymossy János gyógyszertárában
Kapható minden nagyobb gyógyszertárban.
Postai megrendelések czime: 2—30
Zoltán gyógyszertár Budapest.

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény
EGY MILLIÓ KORONA.
100000 sorsjegy, 50000 nyeremény.
Első huzás 1898. május 11. és 12-én
Első osztályu sorsjegyek ára:

Egész sorsjegy	6 frt	Negyed sorsjegy	1 frt 50
Fél sorsjegy	3 frt	Nyolczad sorsjegy	75

Eredeti árban, **postaköltség felszámitása nélkül** kapható:
Csillag K. R. órásüzletében
Székely-Udvarhelyt (vármegyeház).

BOR
valódi szölöléből, különböző minőségekben
csakis
FERNENGEL GYULA
jóhirü pinczéjében Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utcza) kapható a következő árakban:
Literenként 30 krtól 1 frt 20 krig. 5 literen felül 26 krtól 1 frt 10 krig. Nagyban adó nélkül 55 lit. hordókban hektónként 20 frttól 38 frtig.
Részletes árjegyzék s minták ingyen és bérmentve.

Honisch L. István

cs. és kir. főherczegi udvari fényképész, olasz kir. művészeti akadémia tagja.

Van szerencsém Sz.-Udvarhely és vidéke t. közönségének szives tudomására hozni, hogy itt Sz. Udvarhelyen (Kossuth utcza) Gyarmathy féle házban fényképészeti mütermet állitottam fel. A felvételek tekintet nélkül az idõre a legnagyobb sikerrel eszközöltetnek mindennap d. e. 9 órától este 6 óráig.

Már évek óta van szerencsém birni Udvarhely és vidéke t. közönségének szives bizalmát, melyet ezuttal is alázattal kérek.

A bejáratnál kitett nagy fényképkirakatra a n. é. közönség szives figyelmét bátorkodom felhivni, a hol ideváló képek láthatók.

A nagy közönség tömeges látogatását kérem mivel itt tartózkodásom csakis rövid időre terjed.

Kész szolgálattal

Honisch L. István,
cs. és kir. udvari fényképész, akadémiai tag.

REINER JÁNOS

HENTES-ÜZLETE
SZÉKELY-UDVARHELY,
PIACZTÉR.

Naponta friss **báranyhus** szolid árban kapható. Naponta mindig **este 9 óráig** nyitva lévő ujonnan berendezett **hentes-üzletemben** **fehér, füstölt** és **paprikás szalonna, nyers, füstölt** és **főtt husok, friss** és **füstölt**, valamint **párisi, lengyel** és **krakkói kolbasz, véres-** és **májashurka,** mindig **friss frankfurti** és **tormás virstli tormával** vagy **a nélkül** saját anyagomból személyes felügyeletem mellett
tisztán és **izletesen**
készitve, a legszolidabb, versenyképes árban és pontos kiszolgálás mellett kapható **nagyban** és **kicsinyben.**

Tisztelettel:
Reiner János.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

Kapható Székely-Udvarhelyt Nagysolymosi Koncz Armin gyógytárában.

Nyomatott a kiadótulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székely-Udvarhelyt, 1898.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.